

भारतीय पृथ्वी विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगी
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक २७.०६.२०२० ते ०९.०७.२०२०)

अंक ५०/२०२०							दिनांक २६.०६.२०२०			कालावधी ५ दिवस					
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (१९/०६/२०२० ते २५/०६/२०२० पर्यंत)							हवामान घटक			पुढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वेधता २७/०६/२०२० ते ०९/०७/२०२० पर्यंत)					
१९/०६	२०/०६	२१/०६	२२/०६	२३/०६	२४/०६	२५/०६	दिनांक			२७/०६	२८/०६	२९/०६	३०/०६	०१/०७	
२३.८	३५.४	१८.४	१०.२	८.८	५८.४	०.०	पाऊस (मि. मी)			२०	१०	९	२०	१३	
३१.०	३१.१	३२.४	३२.४	२९.४	३१.३	३३.२	कमाल तापमान (अं. से)			३६	३५	३५	३५	३५	
२३.३	२३.९	२५.१	२४.६	२२.२	२२.६	२३.८	किमान तापमान (अं. से)			२४	२५	२५	२५	२५	
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	सकाळ		मेघाच्छादन (ऑक्ट.)	८	८	८	८	८	
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	दुपार			८	८	८	८	८	
९७	९३	८९	९५	८४	९२	९०	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)			९	८९	८७	९०	९१	
८१	८१	७२	८१	७६	७३	६६	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)			६८	७१	६९	६५	८१	
१.४	१.३	०.४	१.६	०.२	०.६	०.६	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)			४	५	७	६	४	
स्थिर	पश्चिमांतर/ वायव्य	स्थिर	स्थिर	उत्तरोत्तर/ वायव्य	स्थिर	स्थिर	सकाळ		वा-याची दिशा	दक्षिणोत्तर/ आग्नेय कडे	पश्चिमे कडे	दक्षिणोत्तर/ नैऋत्य कडे	दक्षिणोत्तर/ नैऋत्य कडे	दक्षिणोत्तर/ नैऋत्य कडे	
पूर्वांतर/ ईशान्य	पूर्वांतर/ ईशान्य	पूर्वांतर/ ईशान्य	पश्चिमांतर/ वायव्य	पश्चिमांतर/ वायव्य	उत्तरोत्तर/ ईशान्य	पूर्वांतर/ ईशान्य	दुपार			दक्षिणोत्तर/ आग्नेय कडे	पश्चिमे कडे	दक्षिणोत्तर/ नैऋत्य कडे	दक्षिणोत्तर/ नैऋत्य कडे	दक्षिणोत्तर/ नैऋत्य कडे	
मागील वर्षातील (२०१९) पर्जन्य (मि. मी)							१/०१/२०२० पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			१/०६/२०२० पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि. मी)		
४५९१.०							८७२.७			८६९.५			१५५.०		

पुढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती: सिंधुदुर्ग जिल्हामध्ये येत्या पाच दिवसांमध्ये तापमानामध्ये वाढ होण्याची शक्यता आहे, त्याचबरोबर पुढील पाच दिवसांमध्ये बहुतांश ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असून हवामान आर्द्र व पूर्णतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. अशा अंदाज प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्या कडून वर्तविण्यात आला आहे. इशारा: सिंधुदुर्ग जिल्हामध्ये दिनांक २९, ३० जून व १ जुलै २०२० रोजी तुरळक ठिकाणी मेघगर्जनेसह जोरदार पावसाची शक्यता आहे

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
भात	रोपवाटीका व्यवस्थापन व पुनर्लागवड	<ul style="list-style-type: none"> या आठवड्यात हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. काही ठिकाणी भात पिक २० ते २५ दिवसांच्या रोपाच्या अवस्थेत आहे. शेतक-यांनी पुनर्लागवडीची कामे हाती घ्यावीत व ती लवकरात लवकर पूर्ण करावीत. पुनर्लागवडीसाठी रोपे १० ते १५ सेमी उंचीची, ५-६ पाने फुटलेली व २०-२२ दिवसांची असावीत. शेवटच्या चिखलणीच्यावेळी प्रती गूठास ८७० ग्रॅम युरिया, ३ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व ८३० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश या प्रमाणात खते द्यावीत. हिरवळीच्या खतासाठी गिरीपुष्पाचा पाला हेक्टरी १० टन याप्रमाणे (१०० किलो प्रती गूठा) लावणीपूर्वी शेतात गाडल्यास नत्राच्या मात्रेत बचत करता येते. भाताची लावणी जमिनीच्या मगदरानुसार हळूच्या जातीसाठी १५ x १५ सेमी (४४ चूडे प्रती चौ.मी.) आणि निमगरच्या व गरच्या जातीसाठी २० x १५ सेमी (३३ चूडे प्रती चौ.मी.) अंतर ठेवावे. लावणी सरळ व उथळ करावी. संकरीत भातासाठी एकाठिकाणी एकच जोमदार रोप लावावे. भात लागवडीसाठी चारसूत्री लागवड पध्दतीचा अवलंब करावा. काही ठिकाणी भात पिक १५ ते २० दिवसांच्या रोपाच्या अवस्थेत आहे. अशा ठिकाणी शेतक-यांनी भाताची पुनर्लागवड करण्यासाठी शेतामध्ये नांगरणी व चिखलणी करण्यास सुरुवात करावी. त्यासाठी विद्यापीठाने विक्रीत केलेल्या पकज चिखलणी यंत्राचा वापर करावा. रोपवाटीकेचे खेकड्यापासून संरक्षण करावे. त्यासाठी एक किलो शिजवलेल्या भातामध्ये ७५ टक्के पा. मि. अॅसिफेट पावडर ७५ ग्रॅम किंवा पा. मि. काबोरिल भूकटी १०० ग्रॅम टाकून विषारी अमिष तयार करावे. या मिश्रणाच्या साधारणपणे १०० गोळ्या तयार करून बीळाच्या आत तोंडाशी एक गोळी ठेवावी व बीळ ओल्या मातीने बजावावे. दा-या दिवशी जी बीळे उकरली जातील, अशा ठिकाणी परत अमिष वापरावे.
नागली	रोपवाटीका व्यवस्थापन व पुनर्लागवड	नागलीच्या रोपवाटीकेतील रोपे १५ दिवसांची झाली असल्यास रोपवाटीकेमधील तणाची बेणणी करून युरिया या नत्रयुक्त खताचा गूठ्यास १ किलो या प्रमाणे वापर करावा. तसेच लागवड करायच्या ठिकाणी उतारास आडवी पूर्व मशागत करावी. ज्या ठिकाणी नागलीची रोपे पुनर्लागवडीयोग्य झाली असतील तर नागलीची पुनर्लागवड करण्यास सुरुवात करावी
भुईमुग	पेरणी	डॉ. बा. सा. कोकण कृषि विद्यापीठाने शिफारस केलेल्या कोकण गोरव व टुम्बे कोकण (टपारा) तसेच टी.जी.२६, टी.ए.जी. २५, टी.पी.जी. ४१ या जातीची निवड करावी. प्रती हेक्टरी १०० ते १२५ किलो बियाणे वापरावे. सततचा पाऊस व ओलाट्यामुळे भुईमुगामध्ये येणाऱ्या मर रोगाचा प्रादुर्भाव टाळण्यासाठी थायरम ३ग्रॅम/किलो बियाणे या प्रमाणात चोळावे. पुढील पाच दिवसांत सिंधुदुर्ग जिल्हामध्ये एकाच दिवस अति मसळधार पाऊस असल्यामुळे ज्या ठिकाणी भुईमुगाची पेरणी राहिली असेल तर पावसाळी भुईमुगाची पेरणी उरकून घ्यावी
आंबा	नवीन लागवड	फळ पिकासाठी आवश्यक असणा-या सद्रोय व रासायनिक खताचे नियोजन करून खताची उपलब्धता करून ठेवावी. डॉ. बा.सा. कोकण कृषि विद्यापीठाने शिफारस केल्याप्रमाणे एक वर्षे वयाच्या आंबा कलमाना १ घमले शेणखत, ३०० ग्रॅम युरिया, ३०० ग्रॅम सिंगल सुपर फॉस्फेट आणि १०० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश या प्रमाणे खते द्यावीत. ही खताची मात्रा झाडाच्या वयोमानानुसार दोन वर्षे वयाच्या झाडांना द्यावे, तीन वर्षे वयाच्या झाडांना तिप्पट या प्रमाणे १० वर्षे पर्यंत वाढवावी. १० वर्षे व त्यापुढील झाडांना १० घमले शेणखत, ३ किलो युरिया, ३ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट आणि १ किलो म्युरेट ऑफ पोटॅश या प्रमाणे खते द्यावीत. मात्र जास्त पावसाच्यावेळी खते देऊ नयेत. आंबा फळबागामध्ये काढणी पूर्ण झाल्यास लोरेन्थस परजीवी, मृत लाकूड व रोगट फांचा तोडून १% बोर्डो पेस्ट कापलेल्या पृष्ठभागावर लावावी त्याचबरोबर आंबा बाग स्वच्छ ठेवावी. येत्या पाच दिवसांमध्ये आढूतेचे प्रमाण वाढणार असल्यामुळे आंबा पिकावरील नवीन पालवीवर करपा व भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे व प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी पावसाची उघडीप पाहून थायोफिनेट मिथिल व कार्बेन्डाझीम १% १ ग्रॅम प्रती १ लिटर पाण्यातून फवारवे.
काजू	नवीन लागवड	काजूवर खोडिकडा (रोटा) या किडीचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास १५ मि.मी. पटाशेच्या सहाय्याने प्रादुर्भूत साल काढून झाडातील रोट्याला बाहेर काढून मारून टाकावे व तो भाग ५% प्रवाही फिप्रोनिल २ मी. लि. प्रति १ लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा. काजूमध्ये काढणीनंतर जुन्या व रोगट फांचा कापून त्या ठिकाणी १% बोर्डोमिश्रण लावावे.
नारळ व सुपारी	फळ विकास	नारळावरील पानावरील ठिपके, सुपारीवरील फळगळ या रोगांच्या नियंत्रणासाठी बागेमध्ये १ टक्का बोर्डोमिश्रणाची फवारणी करावी.
भाजीपाला	पेरणी/पुनर्लागवड	काही ठिकाणी वेलवगीय भाज्यामध्ये वेल सटायला सुरुवात झालेली आहे. त्याला काठीचा आधार द्यावा व मातीची भर द्यावी. तसेच भेडी, गवार इ. भाज्यांच्या लागवडीच्या ठिकाणी अती पावसामुळे पाणी साठणार नाही याची खबरदारी घ्यावी. तसेच वांगी, मिरचीची रोपे तयार असल्यास पाण्याचा उत्तम निचरा होणा-या ठिकाणी पुनर्लागवड करावी. डॉ. बा.सा. कोकण कृषि विद्यापीठाने शिफारस केल्याप्रमाणे भाजीपाला पिकांना खताची मात्रा द्यावी. भाजीपाला क्षेत्रामध्ये उगवलेल्या तणाची बेणणी करावी. तसेच नवीन वेर्लीचे पाने खाणारी अळी, मावा इ. कीडीपासून संरक्षण करावे.
दुभती जनावरे व शेळ्या		बहवर्षीय स्वरूपाच्या वेरणीच्या पिकाची उद्दा. परेगास, यशवंत, नेपौर इ. लागवड करण्यासाठी शेताची पूर्वेतयारी करण्यास सुरुवात करावी. गायी, म्हेशी आणि शेळ्यांना पशुवैद्यकाच्या मार्गदर्शनाखाली धनुवात रोग प्रतिबंधक लसीकरण करून घ्यावे. लसीकरणानंतर उत्तम रोगप्रतिकारक शक्ती निर्माण होण्यासाठी चांगला आहार द्यावा. विजांपासून संरक्षणासाठी जनावरांना सुरक्षित ठिकाणी बांधावे

सदर कृषि सल्ला पत्रका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेगळे व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामिण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आले.

डॉ. प्रादप च. हळदवणीकर
सहयोगी अधिष्ठाता तथा नोडल ऑफिसर
कृषि हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
०२३६२-२४४२३१

डॉ. यशवंत चं. म्हाळ
तांत्रिक अधिकारी
कृषि हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
०२३६२-२४४२३१